

Incepit tractat⁹ sc̄i Bonaventure

Incepit tractat⁹ sancti Bonaventure quocatur lignū vite.

Quod Christo crucifixus / in cruce suā crucis / verus dei xp̄iqz / discipulis / q̄ saluatoris / omniū p̄ se crucifixo pfecte configurari desiderat / ad h̄ potissimum attento mentis conatu debet intendē / vt xp̄i ihesu crucē circumferat iugiter tā mente q̄ carne Quaten⁹ p̄fatu apli verbū res / racter Valeat in semetipso sentiē. Porro h̄mōi affectum et sensu is duntaxat apd se vivacit experiri meretur / q̄ dīmōe passionis nō im memoz. Nec ingratus labore et dolore amoremqz crucifixi ihesu. tanta memorie vivacitate Tanto intellect⁹ acumine Tanta volūta- tis considerat caritate / q̄ veraciter illud sp̄ōse p̄ferre potest eloquiū fascicul⁹ mirre dilect⁹ me⁹ michi intervbera mea cōmorabit. Ut igitur p̄fatus in nobis attendat affectus / formet cogitatus. Imp matur memoria. Ex sancti euangelij. Silua in qua de vita passione et glorificatione ihesu christi diffuse tractatur. Colligere stu- dii h̄uc mirre fasciculum quem et paucis et ordinatis correspondentibus sibi verbis compagi / ppter facilitatem memorie. nec non simplicibus cōsuetis et rudi bus ppter declinandum curiositas vitium. fouendāqz deuocō nem. et edificandam fidei pietatē. Et qm̄ ymaginatio iuuat intellis-

qui vocatur lignū vite

gentiam. ideo ex multis pauca col ligi. a in ymaginaria q̄dā arbores sic ordinari atqz disposui ut in pma et in infima ramozū iphius ex pansione salvatoris origo deseribat a vita. in medio passio. a glorificatiō in suprema. Et in pma qdā ramoz serie q̄tuor altrinsecus h̄m alphabeti ordinē ponentur versi culi. sile in secunda et tercīa. ex quo p̄ quolibet instar fructus vnicā pul lulatio pendet. vt sic sunt q̄i. xii. iā mi afferentes. xii. fruct⁹ iuxta mi steriū ligni vite. Describe igitur in spiritu mentis tue arborēm quan dam. cuius radix irrigetur fonte scaturitionis ppetue. qui etia⁹ ex crescat in fluminū viuum et magnuz quatuor videlicet capitum ad iri gandū totius ecclesie paradisiqz. Porro ex huius arboris stipite. xii. rami frōdibus floribus fructibusqz adornati cōsur gāt. sitqz foliū eius & tra omne genus morbi medicamentum efficacissimuz. tā preseruans q̄ reparans. p eo q̄ verbum crucis virtus dei est in salutem omni credenti. flos aut ei⁹ sit omnis coloris formositate de cor. omnisqz odoris suavitate re spersus. qui desideratiū anxia cor da refocillet et attrahat. fructus tandem sit duoden⁹. habens in se omne delectamentum. a onem sa portis suavitatem. qui sic domesti cōs dei ad degustādū pponit. vt semp eo satientēs. a tñ nūq̄ fastidiant. Et quidem fruct⁹ est. q̄ de vaginali vero traxit originē.

f i

et in signo crucis ad maturitatem
sapientia per eterni solis calorem meri-
dianum Christi videlicet caritate pue-
nit et in orto padisi mensa celestis
s. dei desideratibus ipsius ponitur
degustans. Et huius insinuat primus
verbi? quod dicitur. **O** crux fructus sal-
vificus viuo fonte rigatus? cuius
flos aromaticus fructus desideratus
E verbū licet hic fructus vnu? sit
et indissimilis? quod tamen secundum eius mul-
tiplices status dignitates virtutes
et opera multiformibus consolatio-
nibus deuotarum animas cibat que
quidem ad duo denarii numerum
reducuntur. **I**deo fructus huius lignivite
qui sub duodecim saporibus in duo-
decim ramis gustandus ponitur
atque describitur. **O**t in primo ramus
culo mens Christi deuota sapientia sua-
mitatis principiat perclarā saluatoris
sui recognitando originem a dulcem
nativitate. **I**n secundo ramusculo.
dignatiue consdescensionis conuer-
satione humile. **I**n tertio celis-
tudine perfecte virtutis. **I**n quarto
plenitudine habundantissime pie-
tatis. **I**n quanto confidentia quam
habuit in pectoral passionis. **I**n
sexta patientia qua exhibuit in
illatis iniuriis a contumeliis magis.
In septimo constantia quam
seruant in ipso cruciatura dolore
asperime crucis. **I**n octavo
victoria quam assecutus est in conflictu
et transitu mortis. **I**n nono res-
urrectionis nouitate nus dotti
adornata. **I**n decimo ascensio-
nis sublimitate spiritualium caelimatū

diffusiuā. **I**n undecimo exactate
futuri iudicij. **I**n duodecimo exer-
citante domini regni. **H**os autem id o-
voco fructus? quod sua maxima suaui-
tate delectant et virtute honestate confor-
tant animas medicantem in hijs et
diligenter singula tractantem. **S**i
tamen abhorreat exemplum paucitatis
a deo. qui lignum scie boni a malo
perit lignovite. **Q**uid enim vita
non per misericordiam fidei investigatio-
ni deuotione / curiositati simplici-
tatem. **T**andemque carnali sensui seu
prudentie carnis / sacrata precepta Christi
cruore / per quam sanctus caritas in or-
dinibus deuotus nutritus / a septiformis
gratia diffunditur. **S**ic in duobus supremis
a postremis virtutibus postulas
Ram? **I**hesus ex deo gemitus
Expergiscere perinde anima-
ma deo duota. **E**t singula
que de ihesu dicuntur diligē-
ter discute. **A**ttende considerat mo-
rose tracta. **C**um ihesu audis ex
deo genitum. **C**aue ne metis tue oculis
infirmum aliquod carnalis cogita-
tionis occurrat. quin potius colubrino.
Et aquilino intuitu simile
crede / ac percipias certe plare / quo
ab illa eterna luce similiter in mensa simili-
plicissima et fulgetissima et summe
archana. **C**oeterum coequis. et con-
sistentia splendor oritur / que est virtus et
sapientia per generationem / in qua per oia
disposuit ab eterno / per quem fecit scela-
femque gubernat et ordinet ad gloriam
suam / per naturam / per gratiam / per
per iustitiam / per timorem / per misericordiam / ut nichil
mundo inordinatum relinquat.

EJesus prefiguratus

APrincipio quidem adiōnis natuē colloatis i pa radiso parētibꝫ p̄mis. de hinc p̄p̄t esum ligni retiti p di uini decreti seueritatem expulsis. supna mia nō distulit hoiez errabēdū reuocare ad penitēcie viā. spem venie dando p̄ repromissu saluatoris aduentū. Et ne forte p ignorantiam a in̄ḡtitudinē tanta dei dignatō nostre saluti foret in efficax. quinqꝫ sc̄li etatibꝫ p̄ prias. iudices. sacerdotes. reges. et p̄phetas ab abel iustosqꝫ ad iohānem baptistā filij sui adueniū pronūciare. p̄mittere ac prefigurare non destitit. vt p̄ multa te por̄ milia et a noꝝ magnis miris a multiplicatis oraculis intelligēcias nostras ad fidem erigeret et affect⁹ p̄viva desideria iſlāmarꝫ.

EJesus emissus cœlit⁹

OEniqꝫ post q̄ venit plenitudo t̄pis sicut homo sexta die adiōt⁹ est de terra p̄ dīne manus virtutem et sapiam. sic i p̄ncipio sexte etatis. misso archangelo gabriele ad virginem. et virgine prebente illi assensū. su puenit in eam sp̄us sanctus hanc ignis dīnus mentem eius inflam mans. carnēqꝫ ipsius p̄fectissima puritate sanctificās. Sed et virt⁹ ea obūbrauit altissimi. vt tm̄ ferre posset ardore. qua opante in i stāti corpus fuit formatū. anima creata simul. vtrūqꝫ dīmitati dīūstū. vt id eēt de⁹ et hō salua vtrū

usqꝫ p̄petate nature. **O** si vale res vtrūqꝫ sentire q̄le q̄tū fuerit illd e celo unissimū icēdiū. collatū refrigeriū. ifusū solatiū. q̄ta sublimatio v̄ḡis matris. q̄ta nobilitatio hūani generis. q̄taqꝫ adescens maiestatis. Si virginē canētez cū iubilo posses audiē. Si cū dīna tua in mōtana adēdē. Si sterilis et virgis suauē otueri adplexū. et salutatēis offitiū. in quo seruul⁹ dīm. p̄co iudicē. vox verbū agno uit. puto q̄ cāticū sacrū. **A**gt aīa mea ac cū beatissima virgine sua ui tūc modulacōe cōcineres. mīrū adēptū virgineū vna cū p̄pheta puulo exultans et iubilās adora res.

EJesus marie natus.

Sane cū quietū silentium vniuersalis pacis sub æ saris augusti iperio perturbata prius secula serenass̄ in tm̄t p̄ ip̄sī edictū describeretur vniuersus orbis. dīne factū est p uidētie cura. vt ioseph virgīs sp̄sus. pregnatē puellā de regali or tā p̄sapia. ad bethleemītā duce ret vrbez. Et iā a adēptu exarhis mēsibꝫ nouē. rex ille pacific⁹ tāqꝫ sp̄sus de thalamo. p̄cessit de vte rōgiali a sic absqꝫ òi corrupcōe i luē edit⁹. sic fuerat absqꝫ òis lis bidis otagine adēpt⁹. q̄ cū mag n⁹ eēt et diues. p̄ nobis effect⁹ p uu⁹ a paup extra domū i diuerso rīo nasci elegit. panniculis inuolui lacte virginēo pasci. a inter bouez a asinū in presepio reclinari.

Tractatus

Tūc illuxit nobis dies redēptio
nis noue repationis antique/feli
citatis eterne. **T**ūc p̄ totū mūdū
melliflui facti sūt celi/plectē nunc
itaq; aia mea diuinū illud p̄sepe
vt pueri pedib;. labia tua figas
et oscula gemines. **D**einde pastorū
excubias mente p̄tracta· angelorū
mirare cōcurrentē exercitū/œlesti
melodie tuas interpone partes
corde et ore decantās gloria in ala
tissimis deo et in terra. p.h.b.v.

Ehesus cōformis patrib;.

Octauo nempe die cīrā
ditur puer et vocat̄ ihes
sus/ut sanguinis sui pre
ciū per te nō tardans effundere/
tuū serenissimū saluatorē ostēdit
patrib; re promissū/tam verbo q̄
signo/eisq; assimilatū/ per omnia
pter ignorantia; et pctm/ ppter
qd et cīrācisionis accepit signa
culū/a sic veniens aparuit in simi
litudinē peccati carnis/ut de pctō
dāpnāt peccati. Nobisq; fieret
sal? et sempiterna iusticia/ ad hu
militate funeralis initiuū / q̄ omniū
est radix custosq; v̄tutū. **C**uid
igit̄ superbis terra et cīnis/agni
innocēs q̄ tollit pctā mundi· non
aborret cīrācisionis cauteriuū. **E**t
tu peccator cū sis dū ostendis te
iustū esse remediū t̄fugis salutis
eterne. **A**d quā nullaten? puemē
potes n̄ rel̄ s̄bseq; hūile saluatorē

Ehesus trib? magis mōstrat?

Nato dño in bethleē iude
stella trib? magis i oriente
apparuit et vsq; ad domū

Sancti Bonaventure

illius hūilis regis. p̄via claritare
p̄durit. **E**noli iā et tu ab illius
orientis et p̄eminētis stelle dedi
nare fulgore/ q̄n potius sacrorū
regū comes effect? .iudeoy scip
turā xp̄o testimoniuū phibente/ac
cepta. **E**t fraudulentē regis hero
dis declina malitiā/ cū auro et thū
re ac mirra. xp̄m regē. vt rex dēū
et hominē venerare/ac dominū. **E**t
cū primicijs gentiū vocandoz ad
fidē humilē dēū in cūmis iaētez
adora/et confitere et lauda/ ut in
sommis cōmonit? / ne herodianā
sequēs sup̄biā/ p̄ restigia hūilis
dei. **F**ieutaris in regionē tuā

Ehesus submiss? legib?

Non suffecit mgrō hūili
tatis cū p̄tī p̄ oīa es̄ eī
lis. q̄ scipsū s̄bderet. **M**a
rie v̄gini misia se s̄bmittēt legi. q̄
tin? eos qui s̄b lege erāt redimēt/
liberaret q; a seruitute corruptio
nis in libertatē filioy dei / ppter
qd et matrē/ q̄q mūdissimā legē
purificationis voluit obseruare.
Et scipsū oīm redēptorē vt p̄mo
genitū edimi. **I**n tēplo dei offerri
hostiā p̄ se dati p̄ntib; et exultati
bus iustis. **E**xulta igit̄ tu cum
illo bono sene simeone et āna lou
geua p̄cēde i occursū m̄ris et p̄uū
vincat vereundiā amore/depellat
timorē affect? **A**cipiās tu infā
tē ibm in vlnas tuas/ dicasq; cū
spōsa i cāticis. cātiē. **T**enui eū n̄
dimittā. **C**ripudia cū illo/venera
bili sene simeone/et dic. **N**ūc dis
mittis dñne ser. t. in p. q. v. o. m. f. t.

Ehesus regno fugatus.

Quem perfectaz trium spe
fialiter ad ornari dicit co
mitatu virtutum. s. paupertatis in
fugiendo diuitias. vt fomenta su
perbie. patientie in equanimi p
pessione contemptus. obedientie
quoq; in alienis parendo man
datis. ideo diuina dispensatione
aliori permittente consilio. dum
herodes ipius peruulum querit
vt perdat. reuelationis oraculo
in egyptu transfertur vt peregrī
nus a pauper simulq; in coetane
is peruul ipsius causa occisis. oc
ciditur et in quolibet trucidatur.
Tandem herode definitio iuxta di
uinum imperiu; reducitur in ter
ram iuda. Ibiq; cōuetsatus a cre
scētate et grā. cohabitabat pa
rēibus. et adeo erat subditus illis
vt nūq; l ad momentū secederet.
nisi cū. xij. iā factus anno p/ remā
fit in ih̄sū. nō sine multo matri
dolore quesitus. nec sine immenso
gaudio reinuentus. **N**oli ergo
tu fugientes in egypto matrem a
peruulum sine comitatu relinqre.
Noli cū dilecta querente dilectū
donec inuenias ab inq̄fione ces
fare. **O**cum quanta copia fueret
lactime. si oculis pijs aspicēs taz
venerabilem dominaz ḡtissimāq;
puellā. cum tam tenero et formo
so puerulo peregrinaz. si etiā dul
cem illam increpationem amātis
sine dei genitricis audiēs. **F**ili qd
festi nobis sic. tq; si diceret. **D**esi

deratissime fili quō tā dilecte et di
ligenti m̄ri tā potuisti materiaz
prestare dolozis

EIhsus baptista celicus.

Qdm aut ad triūsimū eta
tis sue ānū saluator pue
miss. volēs operari salutē
nostrā. cepit p̄us facere q̄ docē.
et p̄mū inchoās a ianua sacramē
toz a fundamento v̄tutū. baptiza
ti volunt a iohāne vt exēpla mon
straret p̄fecte iusticē et vīm rege
neratiā aq; s̄ferret tactu mun
dissime carnis sue. **Q**uē et tu si
delit comitare vt iā regenerat? in
ipso/eiusq; scrutare secreta. vt se
cūs iordanē in voce patrē. in car
ne filiū. in coluba vides spūnsā
ctuz. et apto tibi iā trinitatis celo
sursū feraris in deū

EIhsus hoste tēptat?

Quctus fuit namq; ih̄s i
desertum a spū vt tēpta
retur a diabolo. quatin?
et hostilis pugne p̄pessione nos
hūiles. et victorie faceret assauc
tione viriles. **D**um quoq; et soli
tariam vitam assumpsit vt fideliū
mētes ad p̄ficiōis aggressioēz ex
igēt. et ad ḡuia p̄ferēda firmarz

Eya nūc xp̄i discipule cu; pio
m̄tro secreta solitudis perq; re. vt
sotilis ferarū effūs/archam filētij/
or acōis deuote/diuturni ieūnij/
trine offictacōis cū callido hoste/
imitator fias a pticeps/ a i omiuz
tēptacōm discrimine ad illū discaſ
habē ūcursū. p eo q̄ n̄ hēm̄ pōti
ficē q̄ n̄ possit dpati ifermitatib?

Tractatus

santi Bonaventure

nostris temptatū p̄ omnia per simili-
tudinē absq; peccato

Ihesus signis mirificis

Hī p̄ se n̄ ēpe est q̄ facit m̄-
rabilia magna solus Dū
elemēta cōmutat. **P**anes

m̄uplicat/ māe calcat/ fluctusq;
tiā quillat. **D**emones compescit &
fugat. **L**eprōsos mūdat & sanat.
Mortuos suscitat/q̄ et cecis visū.
Surdis auditū. **A**utis eloquū.
Claudis gressū. **P**araliticis & ar-
dis et sensū restauat & motū. **A**ut
apud quē peccatrix cōscia clamat
nūc more fidelis leprosi/dñe/ si vis
potes me mūdare. **N**ūc more cē-
tationis/dñe. puer meus iacet in
domo paliticus et male torquet.
Nūc more cananee. miserere mei
fili dāuid. **N**ūc sanguis flue mulie-
ris. si tetigero inqt simbriā vesti-
menti eius salua ero. **N**ūc instar
Marie & marthe. **D**ñe. Ecce quē
diligis infirmatur.

Ihesus trāfiguratus

Hō confirmandū siquidez
mente hūanā p̄ spem re-
tributionis etne. **A**ssūp-
sit ihesus petrū iacobū & iohānē
quibꝫ et trinitatis sac̄mentū ap-
petuit ostendit & passionis obiec-
tionē p̄dixit. **E**t resurrectionis fu-
ture gloriā in trāfiguratione mō-
stravit. cōtestātibꝫ sibi lege & pro-
phetis. In apparitione moysia he-
lye. Cōtestātibꝫ etiā prē & spūscō
i vocē a nube/ vt sit aia xpō deuota
et iā in veritate firmata/ & ad apicē
v̄tutis erecta. fidelis dicat q̄i pes

ero/bonū est nos hic esse. **H**ī est in
tue cōtemplationis p̄fruitione sere-
na. **I**mmissoq; in eā celesti sapore
et extasy audiat archanaerba q̄
nō licet homini loqui.

Ihesus pastor sollicit?.

Quanta fueit piissimi pas-
toris Ad perditas oves
. Sollicitudini cura/ quā-
taq; clemētia. ipse bon? pastor in
pabola pastoris & ouis cētēmine
p̄dite multaq; cura q̄sibꝫ. **A**c tan-
dem inuente & in humeris repor-
tate cum gaudio/ pia methafora
indicat. **E**t sermone exp̄sso declat/
cū dicit/bon? pastor animā suam
dat p̄ ouibꝫ suis. **E**t in eo vere illō
app̄hetiū p̄fecte iplet. **S**ic pastor
gregē suū pascit. **N**am ppter hī la-
bores sollicitudines & medias pas-
sus inter phariseoy infidias & pe-
nūcula multa/ euāgelizādo regnū
dei ciuitates cāuibat & castra/noc-
tes duœbat in oratione puigiles
Et tñ publicanis reddebat s̄e af-
fabilē. asserens ppter male habē-
tes se reisse i mūdū. **A**d penitētes
q; patnū p̄tēdebat affectū. **A**per-
tum oñdens eis mīe sinū. **T**estes
eoꝫ iuoco & adduco in mediū ma-
theū zacheū et peccatricē illā ad
pedes eius p̄stratā/ et mulierē in
adulterio dephensā. **H**ūc igit
pastore piissimō more mathei p̄fē-
sectaē/more zachei hospit⁹ suscep-
more peccatricis vnguēto pungel
pedesq; iphiꝫ ablue lacmis. terge
capill& oscul'muloe. **E**t tādē cū ipa

muliē iudiō ipsi⁹ exp̄osita absolū
tionis s̄mā; mē aris audiē Nemo
te ḡdēpnauit. n̄ ego te ḡdēpnabo
Vadea noli āplius peccare
EIhesus fletu rigatus.

Pro summa siq̄de; pietatis
reserāda dulcedie/fōs to
ti⁹ mīe bon⁹ ihūs nō mō
p nobis miseri⁹ semel h̄ pluries
fleuit Nā sup lazar⁹ p̄mo dehinc
sup ciuitatē. et tādē in cruce ex ill⁹
piissimis oculis ad ônē expiaōez
peccator⁹/ lacrimaz manauē fluē
ta. fleuit saluator⁹ vber tim/nunc
hūane infirmitatis deplozādo mi
seriā. nūc ceci cordis caliginē. nūc
obdurate malitie p̄uitatem **O**
cor dux resanū et ipiū et t̄q̄ vera
p̄uatūrīa plangendū. cur more
frenetici flēte sup te sapia p̄ris in
tātis miserijs letariſ a r̄ides. **C**ōsi
dera lacrimātē mediciū tuū a luctū
vnigeniti **F**ac tibi plancū amaz
deduc q̄i to zrētē lacrimas p̄ diez
et noctē **N**ō des req̄em tibi. neq̄z
pupilla taceat oculi tui
EIhesus ppheta agnit⁹.

Ihesus sane post lazarū
suscitatū/et p̄ effusū ala
bastyrungenti sup caput
ihū. odore fame ei⁹ iā resperso in
populo. p̄sciēs ipse turbā sibi ob
uiā venturā. dscēdit aselluz/vt inē
applausus currentū pp̄sor⁹ cedēti
um ramos et sternētū vestimenta.
mīz p̄ber⁹ exēplū hūilitatis **N**ec
sue miserationis exēplū oblit⁹. cū
turbe depromerēt canticū laudis
ipse lamentū assūp̄it sup excidū

tātis **S**urge n̄ saluatoisācīl
la/vt t̄q̄vna de filiab⁹ ihrlm itue
aris regem salomonē in honore
quē sibi mē synagoga in ecclesie
nascentis misteriū reuerēter exhi
buit. vt isidētē aselli tergo celi ter
req̄z dñm velut cū ramis palmar⁹/
pietatis operibus/virtutūq; triū
phis iugiter comiteris

EIhesus panis sacrat⁹

Ter omia mēorialia xp̄i
precipua recordacōe cō
stat esse dignissimū fina
le cōuiuū illud sacratissime cene.
In quo nō solum agn⁹ pascalis
ad edēdū p̄ponit. verūetiā agn⁹
immaculatus qui tollit peccata mū
di. s̄b sp̄e panis omne habētis de
lectamentū/et oīs saporis suauis
tate se p̄bet in cibū **I**n quo q̄dē cō
uiuio mira refulgit dulce do bonita
tis. q̄n cū paup̄culis ill⁹ et iuda. p̄
ditore/eadem mensa a scutella ce
nauit **M**ix claruit hūilitatis exē
plū. dū pedes piscatoris et etiāz
p̄ditoris sui rex glorie p̄cinctus
in theo studiofissime lauit **M**ira
patuit muſicātie largitas. cū sač
dotib⁹ illis p̄mis a p̄ dsequēs toti
eccē et orbi terraz corp⁹ suū sač
tissimū a sanguinez vēz in cibū de
dit a potū. vt q̄d erat futuz i p̄ri
mo sacrificiū deo placēs et redēp
cōis n̄re ip̄etabile p̄tiū/eēt via
ticū a b̄stētamētū **M**ir⁹ tādē emi
ciuit dilectionis excessus/quando i
finem diligens suos. **T**am dulci
eos exhortacione confortauit in
bono. p̄etz sp̄etialiter premonēs

¶ Tractatus

ad fidei robur Johāni efferrens
pectus ad recubitū iocundū a sacra
¶ O q̄ mira sūt hec om̄ia repleta
dulcē dñe illi duntaxat aīe / q̄ ad
tā cœlebre vocata cōuiuiū/mentis
currit toto ardoē . vt possit illud
propheticiū eructaē . Quēadmodū
desiderat cœrus ad fontes aquarū
ita desiderat aīa mea ad te de?

¶ Ihesus dolo renūdatus miste
riū passionis.

Passionē dulcissimi ihesu
xpi pie cōsiderare volenti
p̄mū occurrit p̄fidia pro
ditoris Qui tante fuit fraudis ve
neno repletus / vt suū tradēt dñm
et mḡm . Tanta fuit flāma male
cupiditatis succens / vt dñm argē
to renundaret / et p̄ciosissimū xpi
sanguinē vilis mersedis p̄cio cō
pensaēt Tante demiq; m̄ḡtitudi
nis / vt illū q̄ om̄ia sibi cōmiserat
ad honorē et dignitatē a culmen
apostolice p̄tatis puererat inses
q̄retur ad mortē Ēate duricie vt
nec familiaritate cōuiuij . nec hu
manitate obsequij . nec suavitate
colloquij . a cōcepta malicia po
tuit reuocari . O mira benignitas
mḡri in discipulū durū / p̄ij dñm in
seruū neq̄ssimū . Certo bonū erat
ei si natus nō fuish homo ille . S;
q̄uis inexplicabil fuerit p̄ditiois
impietas / tū eā exsupat agni dei
dulcissima mansuetudo / in exēplū
data mortalib; / vt iā nō dicat ab
amico exaspata hūanitas Si im
icus meus maledixisset in susti

Sancti Bonaventure

nūissem vtiq;. Or ecce hō vñani
mis . qui dux videbat / et notus q̄
xpi panes edebat / et in illa sacra
cena cū illo dulcē capiebat cibos
et magnificat sup eum supplanta
tionē / et cū agn̄ ille mitissim̄ os
in quo non est inuentus dolus / cōi
quidē habūdanti⁹ malicia / in ipa
p̄ditionis hora / suavi osculo ap
plicare non rēnuit . vt omnia illi
exhiberet / que prauis cordis p̄tis
naciam emolliire potuissent .

¶ Ihesus oceans p̄stratus.

Ciens nāq; ih̄bus omnia
q̄ super eū erant ventura
Scdm altissime disposi
tionis archanum / hymno dicto
exiit in monte olivay more solis
to oraturus ad patrē / tūc p̄apue
iam mortis instantē agone / cum
dispositione ac desolatione oīm q̄s
p̄us pastor tenero cōplexabatur
affectu / fuit horribilis in natura
xpi sensibili ymaginatio mortis /
vt diceret / pater si fieri petest trā
seat a me calix iste . Quanta vero
fuit in spū redēptoris p̄ diūb cau
sis anxietas / testes sunt gutte sus
doris sanguinei ex toto corpore
decurrentis in terrā . Domina
tor domine ihesu n̄de anime tue
tam vehemens anxietas et etiam
anxia supplicatio Nonne volunta
riū om̄ino p̄mi sacrificij obtulisti.
S; hoc / vt vera in te credētes nrē
mortalitatis naturā formarem⁹
ad fidem et in tribulationuz per
pessione consimili erigeremur ad

spē. et ut maiores erga te amoris
stimulos haberem⁹. naturalē car-
nis infirmitatem huiusmodi exp̄s-
isti euidentibus signis quo doce-
remur q̄ vere dolores nostros p-
tuleris. et nō absq; doloris sensu
degustaueris amaritudines passi-
onū.

Ihūs turba cīcūdat⁹.

Sane q̄ p̄mtus ad passio-
nem fuerit sp̄us in ihesu/
ex hoc euide ter innocentia
y remientibus vna cum prodi-
revitis sanguinū et querentibus
animam suam. cum facibus later-
mis et armis per noctē vltro cur-
rit et sc̄pm manifestauit et obtus-
lit. aut cognosceret humana pre-
suptō nichil se posse aduersus ip-
sū nisi q̄tum ipse permitteret. oī
potētis virtutis suo verbo impro-
bos satellites terre allisit. S; nec
tūc misericordiam suam in ira cō-
tinuit. nec pietatis dulcedinez fa-
uus ille distillare cessauit. Nā et
mutilatā a discipulo aurē serui. p-
terui man⁹ sue contactu sanauit.
et defensoris sui zeluz ab inuadē
āū lesionē cōpescuit. Maledict⁹
furor eoz quia pertinax. dū nec
maiestatis miraculo. nec pietatis
beneficio potuit refrenari

Ihūs vinculis ligat⁹.

DEniq; sine gemitu audiē
quis possit. q̄liē in illa ho-
ra hoīidas man⁹ i regez
glie uicerūt. truculēti lictores. et i-

noctētes mitis ihū manus astrigē-
te⁹. ipsum agnum mansuetissimū
nichil obloquenter adinstar la-
tronis contumeliose traxerūt ad
victimam. Q uis tunc dolores a
tuleus discipulorum corda pene
trauit. cum viderent dilectissimū
dominum et magistrum suū a suo
condiscipulo proditū. ligatis p̄
ter gum manibus. quasi latronez
vel malefactorem duci ad mortē.
cum et ille imp̄issimus iudas pei-
tencia ductus. tanta postmodu⁹
fuit ex hoc amaritudine replet⁹.
vt maluerit mori q̄ viuere. De ta-
men homini illi qui nec ad fonte-
mīe p̄ spē venie rediit. h̄ p̄ri⁹ sce-
letis immunitate perterritus de-
sperauit.

Ihūs notis iognit⁹.

Onprehenso dehinc pa-
store. disperse sunt oues
Capto magistro. disci-
puli fugerunt. Petrus tam t̄q; fi-
delior. secutus est a longe usq; ad
atriu⁹ principis sacerdotum. vbi
ad vocem ancille se cristum nosce-
cum iuramento negauit. tercioq;
repecij. donec gallo cantante re-
spexit benignus magister predi-
lectum discipulum respectu mise-
rationis et gratie. quo commotus
petr⁹ et foras egress⁹ fleuit ama-
re. O q̄squis es qui ab uocē im-
petentis ancille. carnis uidelicet
tue cristum pro te passum nega-
sti. peacit. vt volūtate l⁹ actu. reme-
morās passionēz dulcissimi m̄grī

Tractatus

sandi Bonaventure

foras aū petro egredē/vt teipsuz
amarissime defleas/si qn̄ te respis-
ciat qui petrū lacrimātē resperit
Semineq; amaritationis. Com-
punctionis scz pro te. Et cōpassio-
nis ad xp̄m iebriaberis absintio/
vt expiatuſ cū petro a reatu sce-
leris repleatis cū ipſo fp̄u sancti
tatis. Et vere recōciliationis.

EJesus vultu relatus

Qonſilio ſiquidem malig-
noꝝ pontificū pſentat.
Pontifer noster ihesu
xp̄s a veritatē cōfessus ſe videlicz
eſſe filiū dei/ quaſi blaſphem⁹ ad
iudicatus eſt morti. Et in numera-
p̄pessus opprobria. Nam vultus
ille venerabilis ſenib⁹/desiderabil
angelis/qui a omnes celos adimi-
plet leticia/fputis inquinatus/ab
impijs ſacrilegis manib⁹ ceditur
velo inderiſione tegitur. Et domi-
nus vniuſe creatuē tamq; ſeruus
contēptibilis colaphizatur. Cum
ille vultu ſplendidiflmo a ſermo-
ne ſubmiſſo/vnū ex ſeruis ponti-
ficis dantez alapam ſibi dulciter
a benigno corripuit. Si male inqt
locutus ſuſ teſtimoniū perhibe de
malo. Si aut̄ bene. quid me cedis
Overax dulcis a pie ihesu que tā
anima tibi deuota. hec videns et
audiens poſſit ſe cōtinere a lacri-
mis/ et intime paſſionis occultae
dolorē

EJesus pylato traditus

Horū impietas que tantis
iniurijs ſaciarū nō potuit

qui potius ferale rabie fremens
impio iudici tāq; rapido cami ami-
mā iusti gluciandā exposuit/ dul-
ce vero ihesū ante pylatū pontifi-
ces pdixerūt/ postulātes iterim
ſupplicio corā eis/eū q̄ nō noueāt
ōnino pctm Ipſe v̄ o q̄fi agn⁹ corā
tondente/ſic aī iudicē ſtabat mā
ſuetus/et tacitus/cū fallaces a im-
pij falſorū criminū mole obiecta
tumultuosis clamationib⁹ aucto-
remyite petūt ad mortē. Et virū
homicidā/ſedicioſilq; latronē ſer-
uant ad vitā/lupū agno/mortem
vite/ luci tenebras/ tā ſtulte pſe-
rentes q̄ impie. **D**ulcis ihesu
q̄s tā dur⁹ erit vt clamores illos
horribiles/tolle tolle crucifige eū
ſine gemitu a clamore fp̄u aure
corporis valeat audire ſeu mēte
tractare.

EJesus morte dāpnatus.

Vanuis nō ignoraēt py-
latus iudaycā gentē ad-
uersus ihesū/ n̄ iuſtice ſ-
inuidie zelo cōmotā/a ideo cōpa-
teretur/afferet q; nullā in eo mor-
tis cauſā l̄ modicā iueniē. Hūano
tū timore deuict⁹ repleuit animā
ſuaz/ amaritudinib⁹/ ipiſſimi re-
gis a crudeltyrāni/herodis videlicz
iudicio ſb̄didit/ quem a ludibrio
habitū/ et ad ſe remiſſum crudeli-
mādato. nudū i cōſpectu derisor
aſtae p̄œpit/ vt atrociſſimis v̄be-
ribus/v̄gineā illā a candidiſſimā
carnē flagellato ē troculēti diuel-
lerent/plagas plagis. liuores li-
uoribus crudeliter inſigentes/

Decurrat ille sanguis pretiosissime
per illa sacra latera innocentis et sa-
cratissimi iuuenis nullo pressus in
eo repto reatu. **E**t tu predice ho-
mo totum confusione et contritione
huius causa existens. quomodo non
in fletu erupis foras. Ecce inno-
centissimus agnus ut te a senten-
cia iuste damnacionis ciperet. in
iusto propter te elegit iudicio con-
dernari. Ecce que non rapuit. pro-
te soluit. Et tu aia mea neque a ipsa
nec deuotionis exsolvi gratitudi-
nem. nec compassionis rependis af-
fectum.

Chesus spretus ab omnibus.
Postquam autem pylatus adiu-
dicauerat ipiorum vota co-
pleri. non suffecit militibus
illis sacrificiis crucifige saluato-
rem. nisi prius et ipsi illusionibus
impressent animam suam. **N**a co-
gregata in pretorio vniuersa co-
horte expulerent eum vestibus suis
et tunica induentes coctinea. cla-
midem illi circumdedere purpure-
am et corona spinea iposita capiti
eius. et arundine in dextera manu
irrisorie genuflectebat. et alapas
dabat. et expuertes in eum. sacrum
illud caput percutiebant arundi-
ne. **A**ttende nunc humani cordis
superbia. que opprobria refugis
et ad honores aspiras. **Q**uis est
iste qui ingreditur habens yma-
ginem quasi regis. et nichilominus
serui. respectissimi. confusione re-
pletus? Ipse est rex tuus et deus tu-
us. qui quasi vir leprosus. et nos-

wissimus virorum estimatus est.
vt te ab eterna confusione ciperet
et a supbie peste sanaret. **V**e igit
semel hys. et re iterum qui post tam
clarum humilitatis spiculum. su-
perbia tolluntur in altum. rursus
ostentui habentes filium dei. que
tanto amplius ab hominibus osti-
constat honorificentia dignus. q[uo]d
tomagis pro hominibus indigna
sustinet.

Ehesus cruci clauatus.

Acias iam ipius de ob-
ligis propriis m[er]itissimi re-
gis. rursus rex noster vesti-
bus suis induitur. denuo exuen-
dus et baulas sibi crucem. perdu-
citur ad caluarie locum. ibique totus
exutus. vili duxat circuiter ad
renes sudatio. et super lignum cru-
cis dire projectus. expansus. pro-
tensus. et tractus. et in pelli modum
hinc inde extensus. clavos aculeis
pforatur. manus et pedes
bus cruci affixis. et crudelissime sau-
ciatis. vestes quoque ipsi dantur
in predicta diuiduntur in partes. Tu-
nica inconsutile indumenta per sortem
transcurta ad unum. **V**ide nunc aia
mea quomodo ille qui est super omnia be-
nedictus deus. a planta pedis usque
ad verticem totus in aquas passio-
nis demergitur. vt te tota de illis
passionibus extrahet. **I**ntrauerunt
aque usque ad animam suam. Coro-
natus etenim spinis. sub crucis
onere decorsum curuare iubet et
sua portae ignominiam et ad locum
deductus supplicij. teste nudatur

Tractatus

vt ex flagelloz icibuz p dorsu. et
latera carnis patefacti liuoribz
atq; scissuris videret quasi lepro
sus. Et deinceps clamis transfoſſus / ap
pareret tibi dilectus tuus ppter te
sanandam cōſciens vulnē ſup nul
lus. Quis mihi detremiat pe
titio mea. Et quod expeto tribuat
michi deus vt totus tam mente q̄
carne tranſfodiar crucisq; affi
gar patibulo cū dilecto.

Ihesus iunctus latromibz

Augmentū cōfusionis
ignominie / decoris / ac do
loris. Innocens agnus ex
porta; in loco punitionis scelerat
orum. In die ſolēni hoā meridiana
in medio latronū ſup crucem q̄fi
ad ſpectaculū eleuatus fletibus
amicis et iuſtantibz hostibz. Nā
et qui preibant mouebāt capita
ſua / et q̄ aſtabant irrogabāt con
uicia dicentes q̄ alios ſaluos fe
cifſet. nūc ſcipsū nō potest ſaluae
ſed abrione hmoi latronū al
ter neq̄q̄ abſtinet. Cū tñ mitiſſi
mus agnus et pro crucifigentibz et
irridentibz pietatis dulcedine in
pellaret ad patrē / et confitenti ac
ſupplicati latroni liberaliſſima ea
ritate repremitteret paradiſū. O
verbū totius dulcoris et venie pat
iognosce illis. O verbū totius amo
ris et grēc hodie meū eris in pa
radiso. **R**efpira nūc in ſpem re
mnie aia quantum inq; peccatix
ſi tñ patiētis p te dñ dei tuuſtis
gia ſequi nō abhorres / q̄ in om
nibus pſſuris ſuis. **N**ec ſemel os

Sancti Bonaventure

ſuum aperuit ut aut querele aut
excusatiois aut cōminationis aut
maledictionis sermonem aduer
sus maledictos illos canes vel le
uiter diceret quin potius. **N**oue
benedictionis verbum / quale a
ſeculū nō ē auditū ſup iūnicoſ ſu
os effudit. **D**ic ergo cū mīta fidu
cia. **M**iserē mei deus miserere mei.
qm̄ in te cōfidit anima mea. ſi for
te more cōfidentis latronis audi
re mēatis in mortis articulo. **H**o
die meum eris in paradiſo

Ihesus felle et acetō potatus

Poſtea ſciēs ihesus quia
cōſumata ſunt omnia / vt
cōſumaretur ſcriptura di
xit. **V**icio. Et aeroſo et felleo po
to ſibi ppterato aū ſpōgia. iohāne
qui attestātē prefens fuit ſubim
tulit. **C**ōſumatū ē. tq̄ ſi in g��
acetī et fellis totius amarissime paſ
ſionis cōſumata plenitudo conſi
ſteret. **N**ā quia p g�� ligni ſua
uis et retiti totius noſtre perditio
nis cauſa extitit puaricatoꝝ adā
opportunū fuit et congruū per vi
am contrariam ſalutis noſtre iue
nire remedium. **C**ū etiā in ſingu
lis mēbris ipſiꝝ acutaz passionū
militantes ſagitte crebreaſtent
quaz indignatio ebitbat ſpūm
eius / vt verificareſ in medico nrō
ap̄hetici illis. **S**ie pleuit me amari
tudine mēbrizauit me abſcintio
Et qd ſeq̄tur cōpleret in dulciſſi
ma mīra ſua virgine glorioſa. Po
ſuit me q̄fi desolatay tota die me
vore cōfectā. **Q**ue lingua dicē vel

quis intellectus capere sufficit de solationum tuarum pondus virgo beata. Que pretermis omniis presens existes/et per ticeps per omnem modum effecta. bene dicta illa et sanctissimam carnem quam tanta caste coepisti. tam dulciter aluisti. et lacte potasti. tanta crebro tuo reclinasti finu. et labia labiis immisisti. carneo contempla es visu. nunc ictibus flagelloz diuelli. nunc spinaz pforari aculeis. nunc atudie percuti. nunc palmis pugnisiq; cōcidisti. nunc clavis perfodi. et stipite crucis affixam atq; pedem. tem griter lamari. nunc omni ludibrio habitata. felleq; tadem et aeto potari. Sed et dimissimam illam aiaz oculis cōspexisti metalibus. omnis amaritudis felle repletam. nunc spū fremetē. nunc paudentē. nunc te dentē. nunc agonizantē. nunc anxiatā. nunc turbatā. nunc omni tristitia et dolore mestissimā. p̄tī ppter passim corporis viuacissimū sensū. p̄tī ppter diuini honoris p̄ pecatū subtradi feruentissimū zelum p̄tī ppter effusū in miseros miserationis effectuz. Et p̄tī ppter compassionis ad te matrem infixū in cordis intima teluz. cu te coraz se posita et pijs cōspiceret oculis. et blādis allo queretur in monib;. **M**ulier inqens/ ecce filius tuus. ut tuā solare int̄ agustias animā/ quā passionis sue gladio amplusq; si p̄pō patereris in corpore vesciebat eē trāffirā et q̄si mortuā.

Ihesus sol morte pallidus

O Eniq; cu agnus mnōces q̄ et verus iustitie sol triū horay spatio pepēdissimū crucis. et eodē tpe sol iste visibilis factori suo cōpaciens lucis sue radios occultass̄. iā oib; cōsumatis fons ipse vīte hora nona siccatur dū de? a hō ihūs cu clamore valido et lacrimis ad miserationis manifestandū affectū. et dimitatis claridā potentiaz. spūm in manū p̄tī cōmendans. expiravit. **T**unc velum templi scissum est a summo usq; deorsum. et terra mota est/ et petre scisse sunt/ et monumēta apta sūt. **T**unc ipse centurio deū regnū ipsū esse cognovit. **T**ūc q̄ ad spectaculū insultare duenerat. reuertebat pautiētes pectora sua. **T**ūc formosus p̄ filiis homin caligatibus oculis/ et pallentib; gemis p̄ filiis homin deformis apparuit. factus holocaustū suauissimi odoris in conspectu paternē glore vt a uertet irā suā a nobis. **R**espice igitur domine facte pater de factuā tuo. et de exēlso celoz hītāculo. **R**espice inquā in faciem xp̄i tui. **R**espice hanc sacratissimā hostiā quā tibi offert pontifex noster p̄ p̄ctis nostris. et esto placabilis super nequiciā populi tui. **C**onfiderat tu homo redēptor quis et qualis est ille qui pro te pendet in cruce cuius mōrē iūificat mortuos et cuius trāstitū/ et celū luget et terra/ et lapides duri/ q̄si natuāli cōpassione scindūtur. **O** cor hūanū omni lapidū duridā durius. **S**i ad tāti

Tractatus

commemorationē piaculi / nec ter-
rōre cōuteris Nec compassione
afficeis Nec apūctione scinderis
Nec pietate molliris

Hesus trālanceatus

Porro ut de latē xpī dor-
miētis formaret ecclesia
et sc̄ptura ipleretur q̄ dī.
Videbūt in quē trāffixerūt. Dīna
est ordinatione indultrvtn? mi-
litū lancea latus sacy illud aperi-
endo pfoderet / q̄tin? sanguinē cū
aq̄ manāte. preciū effudētur nrē
salutis / qd̄ a fonte sc̄z cordis ar-
chano pfusū vim daret saēmētis
ecclesie / ad vitā gratie cōferendā/
esset q; iā in xpō viuentib? poculū
fōtis viui salientis in vitā eternā
Ecce iā nūc lancea saulis pfidia
ppli. iudaici reprobati / cassō vul-
nere in parietē dīna miseratione
pbata / foramē fecit in petra ca-
uernā in materiā / tāq̄ in maceria
tāq̄ habitaculū colubinū Surge
igit amica xpī. Esto sicut coluba
m̄dificās in sumo ore foraminis /
ibivt passer iuemiens domū vigi-
lare nō cesses Ibi tāq̄ tur tur casti
amoris pullos absconde. Ibi os
apponeat haurias aq̄s de fōtib?
saluatoris Hic em̄ est fons egre-
diens de medio padisi / q̄ in q̄tuor
diuisus capita a in corda deuota
diffusus fecundat et irrigat vni-
uersam terram

Hesus cruce madid?

Cruentat? em̄ xp̄us dñs
sanguine pp̄o p̄mū sudo
re / dehinc spinay aculeis

Sancti Bonaventure

p̄ clavis / et tandē lancea copiose
effuso; vt apud dēū esset copiosa
redēptio. Vestem pontificalē ha-
buit rubricatā; q̄tin? vere rubrū
appareret vestimētū iphi? / et vesti-
menta eius q̄si calcantū in torcu-
lari. Et sic v̄o ioseph in veterē di-
misso cisternā / tunica iphi? itincta
sanguine edi / ppter similitudinē
carmis p̄cti Approvalationis noti-
cia discernēda mitteret ad patrē
Cognosce igit clemētissime patē
Tunicam dilecti filij tui Joseph/
quē inuidia fratz. Sc̄dm carnem
tāq̄ fera pessima deuorauit cal-
culavit in furore vestimenta iphi?
et oēm decorē iphi? reliquijs cruo-
ris inq̄nauit Nā et qnq; plagas
lamētabiles in ea reliqt Hoc em̄
est dñne vestimētū qd̄ in manu me-
retricis egip̄cie videlic; synagoge
inocens puer tu? sponte dīmisit/
magis eligens spoliat? a carnis
pallo in carcēre mortis descendē
q̄ adulterine plebis acq̄escendo
voci temporalit gloriari Nā et ppo
sito sibi gaudio crucem sustinuit
diffusione contēpta S; et tu miseri
cordissima dīna aspice illā dilecti
filij tui saētissimā vēstē de castissi-
mis mēbris a viscerib? tuis sancti
spūs artificioseitate cōtextā a vna
ip̄o cōfigentib? nobis ad te vētiā
postula / vt digni habeamur effu-
gere ab ira ventura.

Hesus intumulatus

Tenens tandem nobilē cen-
turio Joseph ab arima-
thia et accepta a pylato

sciencia corp^r xpi cu nichodemo
depones de cruce co diuit aroma-
tibus et inuoluit in sindone et in
monumento nouo qd in orto xpini
quo in petra sibi exacerat cu omni
reuerentia sepeliuit Porro sepul-
to dno a ad custodiam sepulchri
militib^r deputatis deuote ille mu-
lieres a sancte q fuerant obsecante
viuenti vt iā mortuo pietate offi-
ciosa famulatu ipendent emerut
aromata ad corp^r xpi sanctissimum
pungendū In q̄s M^r aria mag-
dalena tanto cordis ferebat in oē-
dio tante pietatis afficiebat dul-
cedine tā validis trahebatur vīn-
culis caritatis vt seminee infirmi-
tatis oblita Nec tenebray calig-
ne Nec pseuto y imanitate retrah-
eretur a visitacione sepulchri qn
potius fortis staris a rigans lacri-
mis monumentū. Hec dentibus
discipulis nō recedebat p eo ḡ
dmo dilectionis igne succensa et
ta inualecente v̄ gebat desiderio
et ta ipatiene vulnerabat amoē
vt nichil ei saperet nisi flere poss^r
q illud prophetici eructaēt veracē
fuerut michi lactime mee panes
die ac nocte dū d^r michi vbi est
de tuus Deus me bone ihesu
coēde michi q̄q̄ p oēm modum
imerito a indigno vt qui corporē
hijs interesse nō merui fide tamē
hec eadē mente ptractans illum
ad te dē meū p me crucifixū et
mortuū cōpassionis affectū expe-
riar quē innoēs mater tua et pe-
nitens magdalena in ipsa passio-

nis ihesu xpi hora senserūt
Ihesus triūphans mortu^r
Onsumato iā passionis
agone cum iam draco ille
cruent^r et rapid^r leo esti
maret se de occiso agno victoriā
assecutū **R**efulgē cepit in aīa des-
cendentē ad inferos dimitatis po-
tentia q̄ leo nē fortissim^r de tribu
iuda cōsurgens in forte armatu^r
predā ab ipso diripuit portisq;
inferoy cōfractis a alligato ser-
pente expolians pncipatus et po-
tentes traduxit cōfident palam
triūphans illos i semetipso **T**ūc
extractus est leuiatā hamo iphi
p xpī pforata maxilla vt qui ni-
hil iuris habebat in capite quod
inuasit illud pderet qd hrē vide-
batur in corporē **T**ūc et samson
moriens hostile pstrauit exercitū
Tūc agn^r sine macula in san-
guine testamētū sui de lacu in quo
nō erat aqua vincitō eduxit **T**ūc
habitātib^r i regione vmbre mor-
tis lux orta est eis et diu noue lu-
cis expectata caritas radiauit.

Ihesus surgens beatus.

SAcce sequidē quietis dīm
in sepulchro illuēte ter-
cio die q̄ in reuolutione
diey est octauus a pml^r dei v̄tus
et dei sapientia ipse mortis pstra-
to actore etiā ipsā mortē deuicit
etermitatisq; aditū nobis aperuit
de diuina potētia sese suscitauit a
mortuis vt notas nobis faceret
vias vite **T**ūc terremot^r factus
est magnus et angel^r dīm in vesti

Tractatus

mēto albo a aspectu fulgureo des
cendit de celo/pījs appārēs blan
dus/impījsq; sc̄uerus/ ppter qd
et pteruos pteruit milites/et cō
fortauit pauidas mulies Quib?
et ipē dñs resurgens pīmū appa
ruit/quia hoc deuotionis īcēnse
merebat affectus. Deniq; visus
est petro/et postea discipulū eum
tibus in emaus Deinde aplis om
nibus absq; thoma. Postea etiā
thome palpanduz se pbuit/tunc
ille fidelit exclamauit/ dñs meus
et deus Sicq; per dies qdraginta
multiformit appārens a comedēs
cū eis. Et argumētis nos illumi
nauit ad fidē. a pmissis nos ererit
ad spem/vt sic tandem domis cēlit?
datis nos accēderet ad amorem

Ihesus decor p̄cipius.

Pane flos ille pulchrim?
de radice yesse/ q in incar
nationē floruit/ in passio
ne defloruit. Sic in resurrectione
refloruit/ vt oīm es̄ decor. Nam
corpus illud glorissimum subtile
agile et imortale/ tanto claritatis
superuestitum est gloria vt vere
sit sole fulgentius/ extra modum
pferens pulchritudinē suscitā do
cor̄ humanoꝝ/de quib? ipse
saluator ayt Tūc fulgebūt iusti
sicut sol in regno patris. s. beatitu
dimis sempitne. Q si iust? qlibet
fulgebit sicut sol quāti putat esse
fulgores ipsū solē iustide. Tanti
inq; est/ vt sic speciosior sole a sup
oīm stellarꝝ dispositionē luci cō
paratus/decor p̄cipius nō īmeri

sanci Bonaventure

to iudicēt Felices illi oculi qui
viderūt Sed a turere būtū eris. si
fuerint reliquie seminis tui/ advi
dendū tā interius q̄ exterius/ illā
desideratissimā claritatē

Ihesus orbis platus.

Apparens qz dñs ī gali
lea discipulū oīm sibi po
testatē tā celi q̄ tre asser
uit/a prē collatā/ ppter qd a disci
pulos misit ī mūdūvniūsū pdicāē
euāgeliū ūni creature Salutē p
mittendo credētib? Dāpnationē
cōmīdo icredulū/ coopante dño
et sequētib? signis/ cōfirmāte ser
monēt ī virtute noīs ihesu xpī
imparent ūnib? creature a mor
bis Vereq; cōstat et seculo toti/ q
magni p̄tis ibs tāq; alter ioseph
verusq; saluator īuit dñat/ nō
solū ī tra egypti Sz in oī loco dñā
tionis. regis etiā/ educat? quidē ad
īperū dei celi/ de carcē mortis ī
fernō p/ a attonsus mōlilitatis cō
mā cōmutauit rēstē carnis. i. imor
talitatis decorē tāq; a verus moy
ses de aquis mōlilitatis assūptus/
pharaonis subneuauit īperū
tanto sblimat? honoē/ vt ī noīe
ipſi? ūne genu flectatur celestiuꝝ
terrestriū et infernoꝝ

Ihesus dux̄or exercitus.

Quodraginta p̄t̄ ī surrec
tionē dñm p̄ctis dieb?/ n
fine magni designatione
misterij/ in ipso qdragismo die
cōuescens vna cū discipulū suis/ be
mign? magister ī monte oliveti
conscendit/ et īnde videntib? illis

qui vocatue

eleuatis manibꝫ ferebatꝫ in cœlū.
Rubeqꝫ interposita/qꝫ ascendētēz
recepit/huāniſ ſeipſū aſpectibus
occultauit. Sic ascendēs in altum
captiuam duxit captiuitatē. et celi
apti iā porta/pandēs iter ſequen
tibꝫ/exules intro duxit in regnū.
Conciues illos facienꝫ angelopꝫ
et domēſticos dei/q̄tinꝫ ruinas in
ſtauraēt angelicas/et eīni patris
cumularet honorē/et ſe triūpha
torē oſtenderet/ et dñm exercituū
eſſe probaret

Lhesus cœlo leuatus.

Pallentibꝫ angelꝫ exulta
tibus ſcīſ/deꝫ et dñs an
geloꝫ et hoīm/sup cœlos
celop ascendit/ et sup pēnas ven
toꝫ mira potētis agilitate volavit
Seditqꝫ ad dexterā p̄tis/tāto me
lior angelis effectꝫ/quāto differē
tius p̄ illis ſortitꝫ eſt nomē. Ibiqꝫ^z
iugiter vultui benignissimi p̄tis
apparet ad inepellandā p nobis
Talēm decebait/ vt nobis eſh p̄
tifer ſcīſ innočē ſpollutus et ex
celior cœlis factꝫ ſcīſ. q̄ in dextera
maieſtatiſ aſſiſtenſ vultui paſne
glorie/ vt mulierꝫ q̄ pro nobis p
tulit oſtendēt cicatrices. Gratias
tibi referat dñe pater/ois lingua
sup menarabili dono effluentissi
me caritatis tue/q̄ vnicō filio cor
dis tui nō pep̄cisti. Sed p nobis
oibꝫ tradidisti in morte. vt tātū
tāq̄ fidelē aduocatū corā te habe
remus in cœlis.

Lhesus largitor ſpiritus.

ſignū vite

Epte quoq; ſeptimamis
dieꝫ a reſurrecione ex
curſis. Q̄ uinq̄geſimo die
cōgregatis in vnu diſcipuſ cū mu
lieribꝫ et M̄aria matre ihesu/
factꝫ eſt de cœlo ſonꝫ tanḡ adue
mentis ſpūſ vehementis/q̄ a ſup
centū viginti hoīm turbā deſcen
dit/et appariuit in linguis igneis
pro eo q̄ or̄verbū/et intellectum
luē/et affectui miniftraret adorē
Repletiqꝫ ſūt omnes ſpūſando
et eperunt loqui varijs linguis/
prout ſpūſſās dabat eloqui illis
Qui oēm eos veritatē docuit ad
oīm dilectionē accēndit/et in oīm
eos v̄tute firmauit. Nā iphiſ ad
iuti gratia-illuſtrati doctrina. et cō
fortati potentia/cū pauci eſſent. et
ſimplices/partim verbis ignitis/
parti pfectis exēplis/parti miſ
diſ p̄digijſ/p totuꝫ mūdū ſcām
ecclēſiā plantauerūt Et eiusdem
ſcīſpūſ v̄tute purgata/illumiata
et pfecta ecclēſia amabilē facta eſt
ſpōlo ſuo dño ihesu xpō/tāq̄ mira
bilit ſpecioſa et oīm v̄tute vāietate
cirūdata fathane et angel eiſ ter
ribilis. vt caſtroy acies ordinata

Lhesus laxans reatus

In hac ſiquidē ſcā ecclā
p orbē mūſū. ſpūſ cō mi
rabilit coopante. mūſor
miter diſtincta. et uniformit con
iuncta. vnu p̄fidet pontifer xp̄ſ. tāq̄
iherarchia. q̄ miro ordine iſtar
ciuitatis ſuperne. in ea diſpenſat
diſtitutū officia/diſtribuēdo ca
uſinatū dona. Nam quosdā in eo

G;

Tractatus

dedit apostolos/quos dā pphetas
aliōs vō euāgelistas/aliōs pasto-
res et doctores/ad cōsumacōnem
scōrū·et ad edificationē corporis
xpi/q̄ etiā scđm gratiā sanctispūs
septiformē. Septē dedit saēmēta
q̄h septē medicamēta morboꝝ/p
quoy administracōnē gratiam
sanctificantē tribuit/a peccata di-
mittit/q̄ nūq̄ misi in fidei vnitate
eiusdeꝝ sancte matris ecclēsie re-
laxantur. Et qm̄ p ignē tribula-
tionis pctā purgantur·ideo sicut
caput ecclēsie xp̄m exposuit deus
fluctibꝫ passionū/sic & corpꝫ eius
sc̄z ecclēsiā suam vsq; in finē seculi
ad p̄bationē & purgationē tribu-
lati pmittit. Sic pattiarche. Sic
pphete Sic ap̄li Sic martiēs· con-
fessores & v̄gines. Et q̄t q̄t placue-
runt deo. p multas tribulacōnes
trāsferūt fideles. Sic & oia mēbra
chr̄sti electavsq; ad diem iudicij
ptransibunt.

Ihesus testis veridicus

Porro futuri iudicij tpe
quo deus occulta cor dū
iudicabit/precedet ignis
ante faciē iudicis. Angeli cū tuba
mittetur/et congregabūtur electi
a q̄tuor ventis celi. Omnes q̄z in
monumētis sunt dīne visionis re-
surgent. Om̄s q̄z astabūt an illō
iudiciale tribunal. Tūc illumina-
būtur abscondita tenebray. Tūc
reuelabūtur cōfilia cor dū. Tūc
libri pandēt cōsciay. Et ipse liber
aperietur·qui dī liber vite·q̄ fiet
vt siml & in instāti·omnia secreta

sanci Bonaventure

omnibꝫ tanta certitudinis clarita-
te patescant·vt cū testimonio ve-
ritatis loquētis ī christo & consci-
entie cuiuscumq; pariter contes-
tantis. nulla pro r̄sus inficiendi
defendendivēl excusandi vel subter-
fugiendi pateat semita/quin reci-
piat vnuſquisq; scđm opera sua
Magna igitur īdicta est nobis
necessitas pbitatis/dū oia agim?
in cōspectu iudicis cūcta cernētis
Ehesus iudeꝝ iratus

Aparente siquidē omipo-
tentis filij dei signo ī nu-
bibus/vtutibusq; celozū
cōmotis/ sed ad orbis cōfragatio-
nē mūdialibꝫ & currentibꝫ ignibꝫ
Collocatis omnibꝫ iustis ad der-
terā. Impijs ad sinistram. Intantū
iudeꝝ vniuersoꝝ reprobis irat̄ vis-
debitur/ vt dicant montibꝫ et pes-
tris/cadite sup nos: et abscondite
nos a facie sedentis sup thronuꝝ
& ab ira agni. Induet em̄ pro tho-
rae iusticiā & accipiet p galea iu-
dicū certū. Sumet scutū in expug-
nabile eq̄tate. Auct̄ dirā ita ī lan-
ceā/& pugnabit cū illo orbis ter-
rarū/ contra insensatos/ vt qui cō-
tra auctōrem om̄iū p̄criter pug-
uerunt. Justo tunc dei iudicio ab
omnibꝫ expugnētur. Tunc supius
iudeꝝ apparebit iratus. Inferius
horrendū chaos patens infernū
A destris peccata accusantia. A
sinistro infinita demonia. Pecca-
torū sic cōprehēsus/q̄ fugiet. Ceter-
te latere erit īpossibile & apparere
ītolerabile. Si emyix iust̄ salua-

bitur / impius et peccator vbi pas
rebūt. **N**ō ergo m̄tres i iudiciū
tū seruo tuo domine ac.

Hesus victor magnificus

Oata s̄ma dāpnationis in
reprobos / q̄ flāmis eru
rantur etnis / colligatisq;
ad modū fascis omnib⁹ imimicis
ihesu xp̄i. **O**mnipotēs deiv⁹ tū p̄
petue illos exponēs tam carne q̄
spiritu voracitati flāmā / vt nūq̄
deficiant / et tū vrantur et fenciant
in eternū / et fum⁹ tormentoy ascen
det in secula seculo. **T**ūc bestia et
pseudo pphete / et q̄ accēpant ima
ginē eius in stagnū mītēl ignis
et sulphuris / q̄ parat⁹ est dyabo
lo et angelis eius. **T**ūc egrediētūr
electi ad cōfiderāda cadaueā mor
tua / morte quidē nō natuē h̄ pene
Tūc lauabūt iusti man⁹ suas in
sanguine pctōy. **T**ūc demiq; victo
riofissi⁹ agn⁹ ponet ūnicos suos
scabellū pedū suo / qn̄ ingrediē
tes impij in iferiora tre. tradētue
in man⁹ gladij p̄tes vulpiū erūt/
id est demonū qui ipsoſ suis frau
dulencijs seduxerūt

Hesus sponsus ornatus.

Oniq; mūdi facie inoua
ta i meli⁹ / cū lux lune erit
sicut lux solis / et lux solis
septempſ sicut lux septē diey / ci
uitas sc̄a illa ih̄līn q̄ de oelo tāq̄
sponsa ornata descenderat. iā nūc
p̄parata ad nupcias agni · gemia
q̄ scola restita in celestis curie tra
duoſ palaciū · et in gloriosū illuz

thalamum introducta / tanto illi
agno celesti copulabit⁹ federe. vt
vn̄fiant sp̄us sponsus et sponsa
restietur qz xp̄s om̄i pulchritudine
electoy tanq̄ tunica polimita · in
q̄ om̄i decorē ornatus resulgeat
tanq̄ optus omni lapide p̄cioso.
Tunc illud dulce resonabit epy
thalamū / et p om̄es viros ih̄līn
alleluya cantabitur. **T**ūc v̄gines
prudētes atq; parate intrabunt
tūc sposo ad nupcias / vt ianua
clausa in pacis pulchritudine se
deant in tabernaculū fiducie / et in
requie opulenta

Hesus rex regis filius

Rane regnū dei eternum
estimari h̄z / iūy regnātis
celitudinē glorioſū et no
bile / pro eo q̄ nō rex a regno / sed
a rege regnū trahit originē. **H**ic
autē est rex qui hab̄z investimenta
et in semore suo ſeptū ſex regūt
dñs dominantū · cui⁹ ptas etna/
q̄ nō auferet⁹ et · ideo regnū ipſi⁹
nō corrūpetur. **C**ui ūnis trib⁹ po
pulus et lingue ſeruent in eternū
et hic est rex vere pacificus cuius
vultū celū deſideat et vniuſa tra
O q̄ glorioſū est h̄mōi excellen
tissimi regis regnū / in quo cū ip̄o
regnant om̄s sancti. **C**ui⁹ lex est
veritas / pax caritas / vita eternitas.
qd nec pluralitate regnantiū di
uiditur. **N**ec p̄ticipatione minuit
tur. **N**ec numerositate cōfundit⁹
Nec ineqlitate deordinat⁹. **N**ec variatur
motibus. **N**ec tpe mēſuratur.

Tractatus

Ihesus liber signatus.

Hoc gloriā regni pfectā nō
solū reqritur p̄tās exēl-
gens/vt nō scdm̄ indecminatē vo-
lūtatis arbitriū / disponātur gu-
bernacula regni. **S**edm̄ fulgorē
eternay legū obice sapiētie inde-
cepte mananciū. **E**t hec quidē sa-
pientia sc̄pta est in xp̄o ihesu / t̄q̄
in libro vite / in q̄ de? pater om̄es
thesauros sapie et scie rec̄dedit.
Ac p̄ h̄m̄igenit̄ dei filius verbū
increatū / e sapie libera lux in mē-
te sumi artificis / viuetib⁹ plena
rationib⁹ eternis / vt verbū inspi-
ratū in intellectib⁹ angelicis atq; z
beatis. vt verbū increatū in menti
bus rōnabilib⁹ carnivmitis vt sic
multiformis sapia dei ex ipso et in
ipso p̄ totū regnū resulgeat tāq̄
a speculo decoris siue pulchritudi-
nis oīm̄ speciez et luminū / a tanq̄
in libro / in quo scdm̄ pfunda dei
misteria oīa asseribuntur. **O** si
talē liby iuenire possem / cui? oris
go etna / cui? incorruptibilim̄ esse
cia / cui? cognitio vita / cui? sc̄ptura
indelebilis / cui? inspect? desidera-
bilis / cui? doctrina facil / cui? sc̄ia
dulcis / cui? pfunditas inscruta-
bilis. enī? verba inenarrabilia. et
vnū tm̄ verbū oīa. vere q̄ habent
iuemit liby. **I**nueit sibi vitā et hau-
tit sibi salutē a deo.

Ihesus fontalis radius

In h̄ siquidē regno etiō
data oīa optima et dona
perfecta a patre luminū

Sancti Bonaventure

in affluentia descendūt. et copia p̄
illū qui est sup̄ essentialis radius
ihesus xp̄s. **Q**ui cū sit vn? om̄ia
potest. et in se p̄manens oīa inno-
uat. **E**st em̄ emanatio quedā cari-
tatis v̄tute omnipotētis dei clara
pura et mūda. **E**t ideo nichil inq̄
natū in h̄c fontalē radiū potest
incurrē. **C**Ad h̄c fontē vite et
luminis curre cum desiderio vivo
q̄aunq; es aīa deo deuota et in cor
dis int̄ima ad eū clama. **O** inessa
bilis decor dei exēlhi et purissima
lucis claritas. **I**ndeficiēs vita. oīm̄
vitā iuificās. **L**ux īne lumē illu-
minās. et cōseruans in splendore
tuo. et multiforma lumina fulgu-
rantia ante thronū dīnitatis tue
a p̄meuo diluculo. **O** eternū in-
accessibile et dulce et clara sapidū
profluuiū fontis absconditi / oculis
oīm̄ mortaliū / cui? pfunditas
sine fundo / cui? altitudo sine t̄mis-
no / cui? āpliitudo incircūscriptib⁹.
Cui? puritas imp̄turbabilis. **E**x
quo fonte fluui? p̄cedit leticie / q̄
letificat citatē dei / et torres ignei
vigoris / torrens inq̄ / voluptatis
diuine / quo letabunda ebrietate
potati celestes ille cōuiuie h̄yo
incessabili iubilat. **H**oc nos fōte
sacratiſſimo ref̄igera / hui? torre
tis fitib⁹ das fauces guttis / deside-
rabilibus refocilla. et arencia nīa
corda irriga / vt in voce exultatio
nis decantem̄ tibi cantica laudis.
Experientia teste pbantis. q̄mā
apud te est fons vite / et in lumine
tuor videbam̄ lumen.

qui vocatur

121

lignum vite

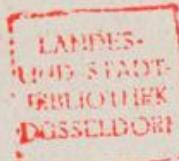
Ehesus finis aptatus

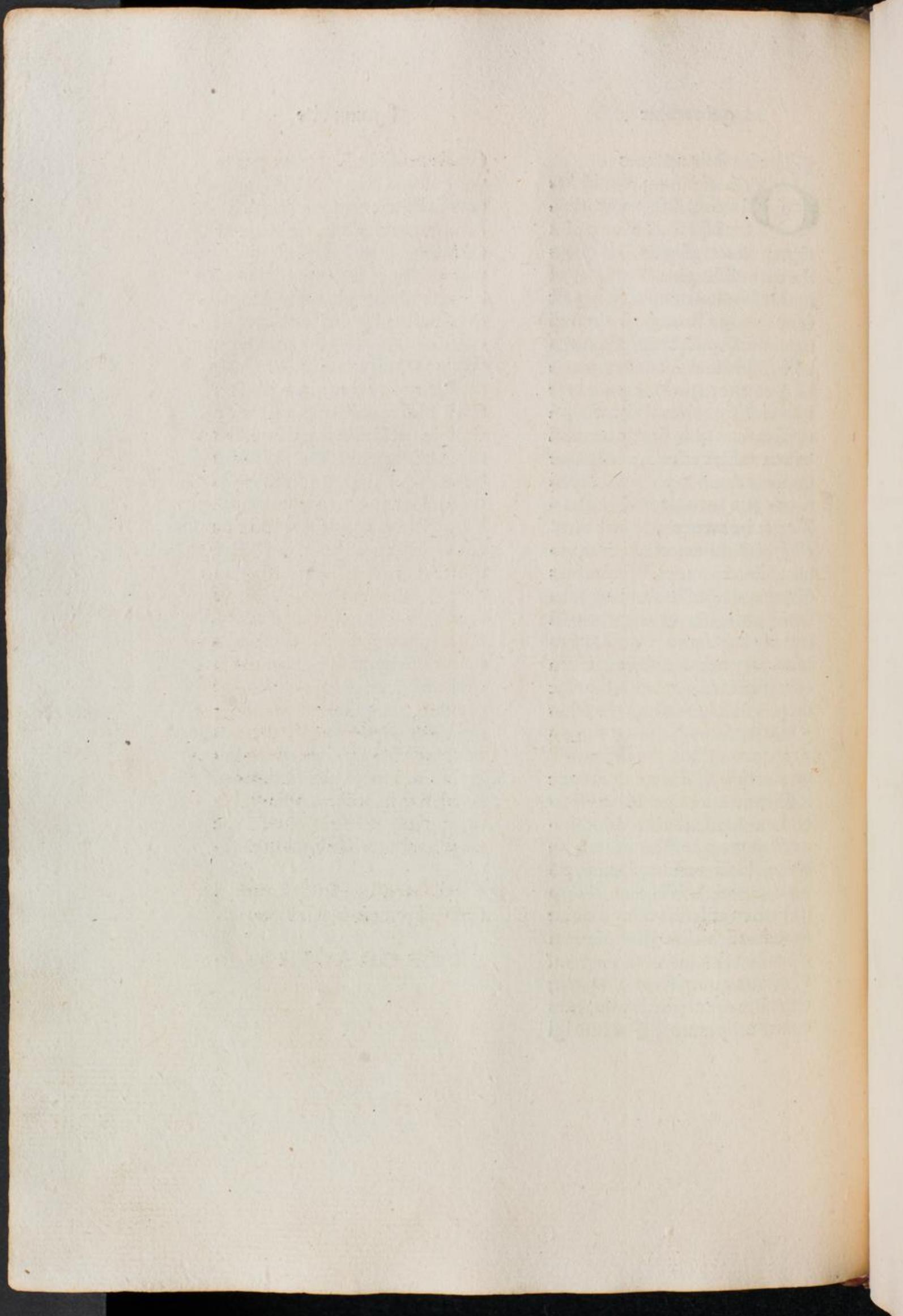
Omnē namq; omniū de-
sideriorū cōstat esse b̄titū
dīmē q̄ ē stat? bonoꝝ oīm
cōgregatione pfectus. Ad quem
statum nullus puenī misi per ul-
timā resolutionē in eum qui est
fons et origo bonoꝝ omnium. tā
naturaliū ꝑ gratuitoꝝ tam corpo-
raliū ꝑ spiritualiū tam tempora-
liū ꝑ eternorū. a hoc q̄ est de se
ipso dicit Ego sum alpha a o/pū
cipiū et finis quia sicut per verbū
dei eternaliter omnia p̄ducuntur
sic per verbum carni vniū repa-
rantur p̄mouentur et finiuntur.
Pac per hoc vere et proprie dict?
est ihesus. quia non est aliud no-
men sub celo datum hominibus
in quo quis possit obtinere salu-
tem. In te igitur vt finem omniū
credens et sperans et amās ex to-
to corde ex tota mente ex tota aīa
ex onivictute ferox desiderate ihe-
su. quia tu solus sufficis/ tu solus
saluas. tu solus bonus et suavis
es te querentibus et diligentib?
nomen tuū. **T**u enim mi bone
ihū ēdēptor es perditoꝝ. spes
exulum. fortitudo laborantium.
auxiliator oppressoꝝ. viatorum
dulce solatium. triumphantiū pō-
pa. a imperiale fastigium v̄l coro-
na/merces et letitia omniū ciuiū
superiorū. inclite ples sumi dei
et fructus sublimis vteri virginal
vberimus quoq; fons gratiarū
omniū. de cuius plenitudine nos
omnes accipimus. **C**Oramus igi-

tur clementissimū patrem per te
vñigenitum eius p nobis homi-
nē factum. crucifixum et glori-
catuꝝ. vt de thesauris suis immit-
tat in nos spiritū gratie septifor-
mis qui super te in omni plenitu-
dine requieuit. spirituꝝ inq sapie
quo fructuꝝ ligni vite qd vere tu
es videl sapores viuiicos degu-
stemus. **D**onū etiam intellectus q̄
mentis nostre contuitus illustre-
tur. **D**onū consilij quo post tuoꝝ
vestigia gressuꝝ rectarū semitarū
itinetib? in eadam? **D**onū fortitu-
dinis in quo impugnantū hosti-
um violentias eruare possim?
Donū scientie quo sacre doctrine
tue replemur fulgorib? ad discre-
tionem boni et mali. **D**onū pieta-
tis quo induam? misericordie vi-
scera. **D**onū timoris quo receden-
tes ab omni malo eterne maiesta-
tis tue reverentiali pondere tra-
quillem?. **H**ec em nos in illa saē
oratione tua quā nos docuisti pe-
terewoluisti. **H**ec nos nūc per cru-
cem tuaz petim? obtinere ad lau-
dez sanctissimi nominis tui. cui q̄
patre et spū sancto omnis sit ho-
nor a gla. grāꝝ actio/decus a ipe-
riū p infinita secula seculoꝝ amē.

Explīcī tractat? sancti Bonauē
ture qui vocatur lignū vite :::::

DEO GRATIAS :::

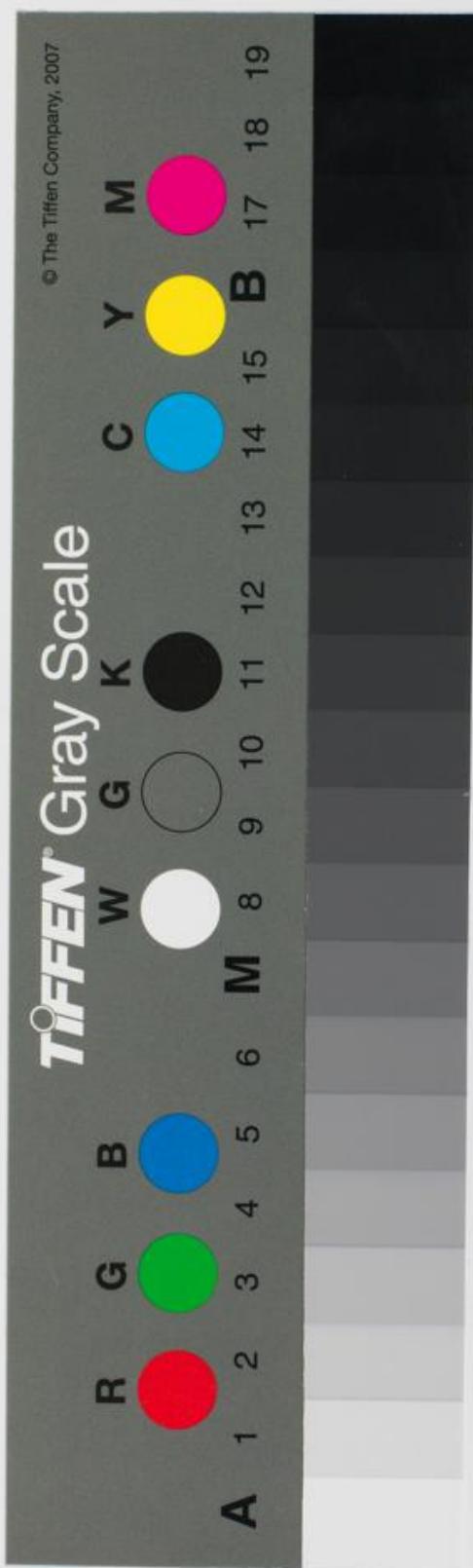

121a

1214

TIFFEN® Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007

A vertical ruler scale with markings every 1/8 inch/cm. The top half is labeled 'Inches' and the bottom half 'Centimetres'. The numbers 1 through 19 are present. Superimposed on the left side of the scale is the 'TIFFEN® Color Control Patches' logo, which includes a stylized camera icon.

© The Tiffen Company, 2007

B16

Cya

۲

Gre

seen

1

yellow

V

Re

2

Ma

gentile

B

Whit

①

3/0

101

四

Black

104